

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/223/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116223612
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1116223612.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovičovej v právnej veci žalobcu: L. Š.R., K. XXX, XXX XX E., IČO: 41 235 983, práv. zast. Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., Mickiewiczova 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 951 087, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 76.507,18 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/163/2016-123 zo dňa 25.05.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/163/2016-123 zo dňa 25.05.2017 zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu zamietol a zároveň priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.11.2016 domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 67.951,23 eur, z dôvodu poistného plnenia vyplývajúceho z náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým, ktorú uhradil žalobca na základe rozhodnutia Okresného súdu Senica zo dňa 28.02.2013, sp. zn. 4C/58/2010.

Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný ako poisťiteľ na základe Flotilovej poistnej zmluvy pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, č. 8080074271 zo dňa 27.12.2007, poistil vozidlo žalobcu EČV: G. (ďalej ako "vozidlo") pre prípad zodpovednosti žalobcu za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. (ďalej ako "Zákon o PZP"). Dňa 04.09.2008 bola vozidlom spôsobená dopravná nehoda, pri ktorej prišlo k usmrteniu p. V. L., ktorý sa v tom čase vo vozidle nachádzal ako spolujazdec. Pozostalí po p. L. voči žalobcovi následne uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im smrťou p. L. vznikla, a to titulom zodpovednosti žalobcu ako prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu. O tejto skutočnosti bol žalovaný žalobcom bezodkladne informovaný a zároveň vyzvaný na pristúpenie do konania ako vedľajší účastník, čo však žalovaný odmietol. Žalobca, ako držiteľ vozidla, bol rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 28.02.2013, v spojení v rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.09.2014, uznaný za zodpovedného za ujmu pozostalých a zaviazaný uhradiť im nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spolu vo výške 66.390,- eur spolu s trovami konania vo výške 1.561,23 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2014 a vykonateľnosť dňa 25.11.2014. V nadväznosti na to, žalobca na poskytnutie plnenia pozostalým vyzval žalovaného ako poisťiteľa z titulu povinného zmluvného poistenia žalobcu zo zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu výzvou zo dňa 19.01.2015. Žalobca svoju výzvu odôvodnil tým, že v zmysle ustálenej judikatúry ESD (viď napr. Katarína Haasová/Rastislav Petřík, Blanka Holingová, č.k. C-22/12), platí, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“) pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode a v tomto kontexte poukázal i na smernice EÚ o PZP a eurokonformný výklad zákona o PZP. Keďže žalovaný plnenie neposkytol, pozostalí uvedený nárok uplatnili voči žalobcovi v exekučnom konaní č.k. Ex/11212/14. Žalobca ďalej

uviedol, že sa o tom, že je osobou zodpovednou za nemajetkovú ujmu pozostalých po p. L. dozvedel až dňa 21.11.2014 právoplatnosťou uvedených rozsudkov. Nakoľko žalobca mal u žalovaného platne uzatvorené PZP, mal za to, že právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Senica mu vzniklo právo, aby žalovaný ako poisťovateľ za žalobcu, ako zodpovedného za nemajetkovú ujmu, nahradil pozostalým po p. L., ako poškodeným, preukázané nároky na nemajetkovú ujmu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016, č.k. 3 Cdo 301/2012 z ktorého vyplýva, že PZP je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb. Poukázal na § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, kedy do pojmu náhrady škody nie je možné subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy. Uviedol, že rozhodnutie Súdneho dvora C-456/2012-15 uvádza, že výklad vnútroštátnych noriem má byť v súlade so znením smerníc, v rozsahu v akom je to možné. Zároveň namietol premlčanie nároku žalobcu z dôvodu, že žalobca mal vedomosť o škode už v apríli 2012 a žaloba bola podaná až dňa 10.11.2016.

Následne žalobca mal s poukazom na vôľu úniijného normotvorcu, nepriamy účinok smerníc a rozhodnutia Súdneho dvora za to, že pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad so Zmluvou o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ). Uviedol, že ak slovenský zákonodarca do pojmu "škoda" použitého v zákone o PZP, nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostal sa do rozporu so zámerom tvorcu úniijnej právnej regulácie identifikovaným Súdny dvorom. Všeobecné súdy sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej úniijnej regulácie. Žalobca dal pozornosť uznesenie č. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, v dôsledku ktorého je rozhodnutie 3 Cdo 301/2012 v súčasnosti bezpredmetné a právny názor žalovaného ústavnoprávne nesúladný. Námietku premlčania označil žalobca za nedôvodnú, nakoľko rozsudok, ktorým bola špecifikovaná nemajetková ujma, ako aj za ňu zodpovedný subjekt, bol právoplatný dňa 21.11.2014. Žalobca namietal, že neoprávneným odmietnutím poistného plnenia poškodeným vo výške nemajetkovej ujmy, ktorú bol žalobca nútený na podklade citovaných súdnych rozhodnutí a v dôsledku exekučného konania uhradiť, sa žalovaný obohatil na úkor žalobcu. Žalobcovi súčasne v dôsledku porušenia povinností žalovaného vznikla škoda vo výške nákladov spojených s uvedeným súdnym konaním vo výške 1.909,18 eur a trov exekúcie vo výške 8.208,- eur, nakoľko tieto uhradil žalobca dňa 17.02.2017.

Žalobca pred nariadením pojednávania v rámci vyjadrenia doručeného súdu dňa 08.03.2017 žiadal o zmenu petitu žaloby, ktorý znel: "Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť sumu vo výške 76.507,18 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,0 % od 18.02.2017 do zaplatenia. Žalovaný je žalobcovi povinný nahradiť trovy súdneho konania k rukám žalobcu a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu, Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., vedený v G. Z., F.M., č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX." Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11.05.2017, č.k. 28Cb/163/2016-107 uvedenú zmenu pripustil.

Súd prvej inštancie vytyčil pojednávanie na deň 11.05.2017 a 25.05.2017 a vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov.

Z vykonaných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca ako prevádzkovateľ motorového vozidla bol uznaný za zodpovedného z ujmy pozostalým, plnenie určené súdom plnil, avšak žalovaný na výzvu na plnenie za žalobcu ako poisteného z PZP nereagoval, dlžnú sumu neuhradil. Spornosť žalobca videl vo výklade a aplikácii právnych predpisov ohľadne plnenia z PZP ako prevádzkovateľovi vozidla, ktorým došlo ku škode a či sa škoda vníma aj ako nemajetková ujma.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil na základe § 1 ods. 1 a 2 zákona o PZP, § 2 písm. d), e), f), g), h), i), j) zákona o PZP, § 4 ods. 1,2,4 zákona o PZP, § 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP, § 10 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, § 11 ods. 1 prvej vety zákona o PZP, § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, § 15 ods. 1 zákona o PZP, § 104 OZ a § 106 ods. 1 a 2 OZ, a dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. V odôvodnení rozhodnutia vyhodnotil námietku premlčania uplatnenú žalovaným za nedôvodnú, nakoľko pri aplikácii § 106 OZ na danú situáciu mal za to, že sa žalobca dozvedel kto za škodu zodpovedá až z rozhodnutia dňa 21.11.2014, čím žaloba bola podaná v lehote. Súd preto pokračoval v konaní o uplatnenom nároku. Súd prvej inštancie zastával v rozhodnutí názor, že nemajetková ujma nie je krytá systémom PZP. Konajúci súd postavil svoj právny názor na rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012, z ktorého vyplýva, že do pojmu náhrady škody a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obetí dopravnej nehody a konštatoval nedostatok pasívnej legitimácie poisťovne vo vzťahu k nemajetkovej ujme vyplývajúcej z § 13 Občianskeho zákonníka. Poukázal tiež na

rozsudok Súdneho dvora č. C-22/12, v zmysle ktorého PZP má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, za splnenia podmienky existencie vnútroštátnej právnej úpravy zodpovednosti poisteného za škodu (nemajetkovú ujmu), uplatniteľnej v spore vo veci samej. Súd prvej inštancie mal za to, že v danej veci bola zistená neexistencia vnútroštátnej právnej úpravy poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, preto súd s prihliadnutím na právny názor uvedený v rozsudku Súdneho dvora č. C-22/12 zo dňa 24.10.2013 nemohol na daný právny vzťah aplikovať ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z.. Uviedol, že absencia právnej úpravy nemajetkovej ujmy v zákone č. 381/2001 Z.z. nemá za následok medzeru v právnom poriadku Slovenskej republiky. Je vecou zákonodarcu, aby do znenia zákona č. 381/2001 Z.z. pojal právnu úpravu nemajetkovej ujmy v súvislosti s blízkou osobou obeť usmrtenej pri dopravnej nehode. Ak tak zákonodarca neurobil, nie je dôvod, aby činnosť zákonodarnej moci nahrádzala moc súdna, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí dopravných nehôd je uvedená v § 11, 13 a nasl. OZ. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Uviedol, že žalobca nepreukázal súdu zodpovednosť žalovaného za vznik nemajetkovej ujmy podľa ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z.. Konštatoval, že z dôvodu neexistencie primárnej právnej úpravy poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú dopravnou nehodou, nemožno na žalovaného sekundárne aplikovať ustanovenia § 11 a nasl. OZ, ktoré neriešia poistenie zodpovednosti nemajetkovej ujmy, ale riešia zodpovednosť za nemajetkovú ujmu ako takú. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Svoje podanie odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie svoj právny názor postavil len na rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016, a to i napriek citácii uznesenia č. II ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil odlišný právny záver. Poukázal i na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. 645/2015 a sp. zn. III. 646/2015 v skutkovo a právne zhodných konaniach. Konštatoval, že súd prvej inštancie pochybil, keď v odôvodnení rozsudku nijak nezodôvodnil, ako sa vysporiadal s argumentáciou žalobcu vyplývajúcou z rozhodnutí v obdobných veciach, v ktorých pasívna vecná legitímácia poisťovne na podklade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu PZP bola súdmi priznaná a odmietnutím ústavnej sťažnosti poisťovne zo strany Ústavného súdu SR akceptovaná ako ústavne súladná. Ďalej namietal, že konajúci súd nijako nezodôvodnil, prečo svoje rozhodnutie, ktoré je v priamom rozpore so žalobcom citovanou argumentáciou Ústavného súdu SR v skutkovo a právne obdobných veciach, považoval za ústavne súladné. Konštatoval, že konajúci súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu a rozhodnutie bez relevantného odôvodnenia založil na právnej praxi a judikatúrou v súčasnosti prekonanom právnom závere. Napadnutý rozsudok preto považoval za arbitrárny a nepreskúmateľný. Okrem toho, s poukazom na čl. 2 ods. 2 CSP a čl. 3 ods. 1 CSP konštatoval, že súd sa vôbec nezaoberal opodstatnenou a preukázanou právnu argumentáciou žalobcu v konaní. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako nezákonný zrušil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 19.09.2017, v ktorom sa pridržiava svojich predošlých podaní. Okrem toho poukázal na úlohu, právomoci a postavenie Ústavného súdu v štruktúre súdov SR, v zmysle ktorej neobstojí úvaha žalobkyne o tom, že judikatúra Ústavného súdu SR prelomila právny názor Najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 301/2012. Žalovaný uviedol, že ústavný súd nemal primárne ambíciu vyslovovať „správny“ výklad vnútroštátnej normy, ale konštatoval, že výklad všeobecného súdu nepovažuje za arbitrárny. Tým však a contrario nemožno usudzovať, že iný výklad učinенý všeobecným súdom by považoval za arbitrárny. S poukazom na rozhodnutie III. ÚS 666/2016-36 a III. ÚS 89/2016, mal žalovaný za to, že súd prvej inštancie správne postupoval v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Na zvýraznenie aplikačnej praxe pripojil rozhodnutie sp. zn. 8Cdo 219/2016 zo dňa 15.05.2017. Ďalej podotkol, že vzhľadom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, by odkaz na rozhodnutia krajských súdov neobstál. Uviedol, že judikatúra Súdneho dvora na ktorú poukázala žalobkyňa, smeruje prevažne k tzv. nepriamemu účinku smerníc, pričom sa netýkajú PZP, okrem prípadov Marques Almeida (C-300/10) a Candolin a ďalší (C-537-03), ktoré však neriešili právnu otázku týmito konaniami dotknutú. Mal za to, že povinnosť vnútroštátneho súdu dovoľávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní

ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva a nemôže slúžiť na výklad práva contra legem vnútroštátneho práva. Zvýraznil, že Súdny dvor nie je oprávnený v odpovedi na prejudiciálnu otázku záväzne interpretovať vnútroštátne právo, preto rozhodnutie vo veci C-22/12 (Haasova) nemožno vzťahovať k vnútroštátnej úprave rozsahu nárokov z dôvodu náhrady škody. Záverom poukázal na to, že predmetom konania na Okresnom súde Senica sp. zn. 4C 58/2010 a Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co 137/2013 bola náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do súkromia navrhovateľiek, ktorý nemožno zamieňať so spôsobením škody na zdraví, ktorú má poisťovateľ riešiť z PZP. Poznamenal, že Krajský súd v Trnave v potvrdzujúcom rozhodnutí nerozčlenil, aká náhrada patrí žalobkyniam z titulu zásahu do práv zomrelej osoby podľa § 15 OZ a aká náhrada za zásah do osobnostných práv ich samotných. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 09.10.2017, v ktorom poukázal na to, že Ústavný súd SR v rozhodnutí III. ÚS 666/2016-36 vyslovil komplexný právny názor z pohľadu ústavnej súladnosti pri rozhodovaní všeobecných súdov v skutkovo a právne identických súdnych sporoch ako je predmet tohto konania. Napadnuté rozhodnutie založené na diametrálne odlišných záveroch, preto označil za nezákonné. Ďalej uviedol, že neobstojí poukaz žalovaného na uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 8Cdo 219/2016, nakoľko ním súd dovolanie odmietol primárne z procesných dôvodov. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie sp. zn. 4C/58/2010, v zmysle ktorého za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov zodpovedá prevádzkovateľ a ktoré odvolací súd potvrdil a žalobcu priamo odkázal na regresné uplatnenie si nároku z poistenia voči poisťovni v samostatnom konaní. V zmysle uvedeného mal žalobca za to, že argumentácia súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení, v zmysle ktorej nemajetková ujma podľa § 13 OZ nie je krytá systémom PZP, z dôvodu, že nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby možno uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, vyznieva voči nemu minimálne „kocúrkovsky“. Konštatoval, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno právne odôvodniť, je ústavne neudržateľná. Uviedol, že niet dôvodu presúvať bremeno, ktoré majú znášať poisťovne, na plecia fyzických osôb a tým poistené osoby vystavovať ekonomickému tlaku a právnej neistote, keďže práve z dôvodu predídania týmto situáciám bolo zriadené PZP. Namietal, že ustanovením § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, zákonodarca nesledoval poistné krytie len niektorej zložky na zdraví, a preto pod škodu na zdraví treba zaradiť všetky jej zložky v rovine majetkovej i nemajetkovej. Žalobca vzhľadom na vyššie uvedené žiadal odvolací súd o preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

5. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

6. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o PZP“ alebo „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti" alebo „PZP“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov.

7. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o PZP, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti Zákon č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

8. Podľa ustanovenia § 2 písm. f) zákona o PZP, poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

9. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

10. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d) ušlého zisku.

11. Podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak zákon o PZP neustanovuje inak.

12. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi (§ 823 Občianskeho zákonníka) a je povinný tento nárok preukázať (§ 799 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ)).

13. Podľa ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

14. Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 454 OZ, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

18. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

19. Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

20. Podľa čl. 7 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvo a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

21. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

22. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom,

judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

24. Podľa § 391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

25. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

26. V posudzovanom prípade nebolo sporné, že zásah do osobnostných práv poškodených (pozostalých), bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu uzatvoreného u žalovaného ako poistiteľa. Spornosť sa týkala pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, výkladu pojmu škoda a predovšetkým skutočnosti, či je náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým krytá povinným zmluvným poistením podľa zákona č. 381/2001 Z.z.. Odvolací súd nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozsudku. Súd prvej inštancie nesprávne postavil svoj právny názor na rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016 ktoré bolo, s ohľadom na smernice únijného práva, rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora EÚ a výklad učinенý Ústavným súdom SR, právnou praxou všeobecných súdov prekonané (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017). S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 (Haasová) a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, bolo súdnou praxou v Slovenskej republike ustálené, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“) má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám, obetí usmrtených pri dopravnej nehode. V danom prípade prichádza do úvahy nepriama aplikácia Smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972, Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 a Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.5.1990. V tejto súvislosti je potrebné vychádzať z extenzívneho a eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý v sebe zahŕňa aj ujmu, keď pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma aj nemajetková, spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. V tomto kontexte je zjavné, že v posudzovanom prípade bola daná pasívna vecná legitímácia žalovanej poisťovne.

27. Na základe vyššie spomenutého priebehu konania, kedy žalovaný odmietol výzvu žalobcu na prístupenie do konania ako vedľajší účastník, následne bol vydaný rozsudok Okresného súdu Senica zo dňa 28.02.2013, č.k. 4C/58/2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.09.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2014 a vykonateľnosť dňa 25.11.2014, bezodkladne po čom žalobca vyzval žalovaného ako poistiteľa na poskytnutie plnenia pozostalým z titulu povinného zmluvného poistenia žalobcu zo zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu výzvou zo dňa 19.01.2015, na ktorú však žalovaný nereagoval. Predmetné plnenie neposkytol, v nadväznosti na čo pozostalí nárok priznaný vyššie uvedenými rozsudkami uplatnili voči žalobcovi v exekučnom konaní, k čomu odvolací súd uvádza nasledovné:

28. Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škodu spravidla stanovujú, že v prípade náhrady škody priamo škodcom poškodenému tento nárok spadá pod rozsah poistného krytia, následne bude poisťovňa túto úhradu škodcovi kompenzovať. Napriek tomu, že v odbornej literatúre sme sa stretli aj s názorom o nároku škodcu, aj bez výslovnej dohody v poistných podmienkach, z dôvodu bezdôvodného obohatenia, s týmto názorom nie je možné súhlasiť. O bezdôvodnom obohatení možno hovoriť iba v prípade, ak strana poskytujúca plnenie tak urobila bez právneho dôvodu. Vzhľadom na poistením nezasiachnutý záväzkovoprávny vzťah zo spôsobenej škody medzi škodcom a poškodeným nemožno hovoriť o plnení bez právneho dôvodu zo strany škodcu. Je spravodlivé, aby poisťovňa kompenzovala poistenému ujmu, ktorá mu vznikla výplatom poisteného. Takáto následná kompenzácia môže byť a býva prítomná vo všeobecných poistných podmienkach. V tejto situácii sa

vynára právna otázka právneho základu a premlčania nároku. Napriek tomu, že takéto plnenie sleduje primárny cieľ zodpovednosti za spôsobenú škodu a to kompenzácie ujmy poskytnutej v dôsledku úhrady oprávneného nároku zo strany poškodeného, je svojou podstatou poistným plnením alebo osobitným nárokom poisteného voči poisťovni. Z tohto záveru vychádza aj určenie premlčacej lehoty poisteného na uplatnenie nároku na kompenzáciu vyplateného poistného. V danom prípade možno hovoriť o náhrade za nahradenú škodu. Potom je namieste aplikácia všeobecnej premlčacej doby podľa §101 OZ. Premlčacia doba je v takomto prípade trojročná a plyní odo dňa, keď sa mohol nárok uplatniť po prvý raz. Keďže sa nárok poisteného odvíja od náhrady škody poškodenému, právo sa mohlo uplatniť po prvý raz, keď poistený nahradil škodu poškodenému.

29. Odvolací súd nemal z obsahu spisu a vykonaných dôkazov preukázaný právny základ, od ktorého žalobca odvodzoval svoje právo na plnenie voči žalovanému, a síce že zmluvnými stranami poistnej zmluvy boli žalobca a žalovaný, nakoľko flotilová poistná zmluva č. XXXXXXXXXXXX, na ktorú poukazuje žalobca, obsahuje odlišné označenie subjektu na strane poisťníka. Odvolaciemu súdu preto nie je zrejmé, na základe čoho bola táto poistná zmluva uzavretá so žalobcom. Taktiež odvolací súd sa nemohol oboznámiť s poistnými podmienkami poisťovateľa, nakoľko tieto neboli súčasťou súdneho spisu. Ďalej odvolací súd nemal z obsahu spisu preukázaný rozsah povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi plnenie, ktoré za neho poskytol pozostalým z titulu náhrady ich nemajetkovej ujmy, a teda v akej peňažnej výške sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Okrem toho, z predložených dôkazov nemal odvolací súd za preukázané, že žalobca skutočne pozostalým uhradil nemajetkovú ujmu v peniazoch, resp. kedy tak učinil, nakoľko priložené upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností (č.l.79) a príkazy na úhradu (č.l.78), nemožno považovať za dostačujúce dôkazy.

30. So zreteľom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 28Cb/163/2016-123 zo dňa 25.05.2017 podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie vec opätovne prejedná v intenciách vyššie uvedeného, preverí poistnú zmluvu uzavretú medzi žalobcom a žalovaným vrátane v tom čase platných zmluvných podmienok, zistí či a v akom rozsahu existuje povinnosť žalovaného plniť žalovanému, preverí kedy žalobca skutočne uhradil nemajetkovú ujmu pozostalým, taktiež preverí plynutie premlčacích lehôt v zmysle §101 OZ, zaujme nové stanovisko v prejednávanej veci a určí ďalší postup v konaní. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie zároveň rozhodne podľa § 396 ods. 3 CSP aj o náhrade trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).